

סמסטר ב', תשע"ד

בריאות העובד

מועד השיעור: יום א' 14:00 – 18:00

שם המרצה: פרופסור ענת דרך-זהבי

סוג הקורס: שיעור מתוקשב/סדנה

רמת הקורס: תואר ראשון

שעת הקבלה של המרצה: לפי תיאום מראש, חדר 801

דרכי התקשרות: מספר טלפון - 8288007. דוא"ל - anatz@research.haifa.ac.il

רקע כללי (רצינאל, מטרות הקורס):

מקצוע הסייעוד מוכר יותר ויותר בשנים האחרונות על ידי חוקרי ארגונים כמקצוע בדרגת סיכון גבוהה מבחינת הסיכוי להדבק במחלות מחד, ולפיתוח תסמונות לחץ שחיקה ופגיעה בבריאות מאידך. הקורס יסקור גישות תיאורטיות עדכניות לניהול מצבי עומס ולחץ ולקידום איכות חיים ובריאות במקום העבודה תוך הדגשת הפרספקטיבות של בעלי העניין השונים (הנהלה, לקוחות, צוות מטפל). במסגרת הקורס ננתח את הקונפליקט הקיים בין ארגון העבודה הסייעודית מחד ובריאות הצוות המטפל מאידך, ונגזור אסטרטגיות ניהוליות המשלבות איכות הטיפול עם בריאות העובד.

מטרות הקורס הן:

1. להקנות למשתתפים ידע, מיומנויות ותפיסת עולם, בתיאוריות לחץ והתמודדות ברמת הפרט, המחלקה והארגון.
2. להתנסות בסימולציות ארגוניות המאפשרות הבנת התהליכים הדינמיים המשפיעים על התנהגות הסטודנט בזמן לחץ.
3. לספק למשתתפים פורום לדיון ולפתרון דילמות ניהוליות, הצעות מן העבודה היומיומית בארגוני הבריאות.

מבנה הקורס:

הקורס ינוהל במתכונת סדנתית-התנסותית בשילוב חומר תיאורטי מתוקשב. דגש מיוחד יינתן בסדנה לניתוח של מצבים ניהוליים במחלקות המערבים מצבי לחץ, והצגת דרכי ההתנהגות של

המשתתפים כמנהלים וחברים בארגונים על ידי שימוש בסימולציות ניהוליות . החומר התיאורטי יועבר באמצעות מצגות מתוקשבות, והסטודנט יתבקש לנתח את הסימולציות לאור החומר התיאורטי.

דרישות ושיטות ההערכה:

תרגילים: חובת הגשה של שני תרגילים: תרגיל 1 או 2 ותרגיל 3 – סה"כ 30%

מצגת מסכמת: הגשה בזמן של הצהרת הכוונות, תכנון הכלים, השתתפות פעילה במפגשים האישיים + המצגת – 70%

סטודנט לא יוכל להגיש את תרגיל 1 או 2 אם לא השתתף בתרגיל

תאריך	נושא	חומר קריאה	פעילות
2.3	שיעור פרונטאלי חלק א: בריאות הצוות הסיעודי: עובדות ומודלים תיאורטיים		ראו הנחיות תרגיל מס' 1 בנושא: ניתוח תרגיל המבקר לאור תיאוריות הלחץ
9.3	מבוא: בריאות הצוות	Bourbonnais, R., Comeau, M., & Vezina, M. (1999). Job strain and evolution of mental health among nurses. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> , 4, 95-107. Duffield, C., Diers, D., O'Brien-Pallas, L., Aisbett, C., Roche, M., King, M., & Aisbett, K. (2011). Nursing staffing, nursing workload, the work environment and patient outcomes. <i>Applied Nursing Research</i> , 24(4), 244-255.	צפייה בשיעור מס' 1 מבוא
23.3	תיאוריות להבנת תופעת תהליך הלחץ התעסוקתי בארגוני	Folkman, S., Lazarus, R.S., Dunkel-Schetter, C., DeLongis, A., & Gruen, R.J. (1986). Dynamics of a stressful	צפייה בשיעור מס' 2 תיאוריות לחץ

	<p>encounter: Cognitive appraisal, coping, and encounter outcomes. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 50(5), 992-1003.</p> <p>Theorell, T, & Karasek, R.A. (1996). Current issues relating to psychosocial job strain and cardiovascular disease research. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 1(1) , 9-26.</p> <p>Hobfoll, S. (2001) Conservation of Resources. <i>Applied Psychology: An International Review</i>, 50(3) 419-421.</p> <p>Weyers, S., Peter, R., Boggild, H., Jeppesen, H.J., & Siegrist, J. (2006). Psychosocial work stress is associated with poor self-rated health in Danish nurses: A test of the effort-reward imbalance model. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i>, 20, 26-34.</p>	<p>סייעוד והשלכותיה</p>	
<p>הגשת תרגיל מס' 1 ראה הנחיות לתרגיל מס' 2: ניתוח תרגיל אקים ובלוגים</p>	<p>Schaufeli, W. B., & Taris, T. W. (2014). A critical review of the Job Demands-Resources Model: Implications for improving work and health. In <i>Bridging occupational, organizational and public health</i> (pp. 43-68). Springer Netherlands.</p>	<p>שיעור פרונטלי חלק ב': התערבויות לקידום בריאות העובד</p>	<p>30.3</p>
<p>צפייה בשיעור מס' 3 : תמיכה בארגוני בריאות</p>	<p>Drach-Zahavy, A. (2004). Exploring Team Support: The Role of Team's Design, Values, and Leader's Support. <i>Group Dynamics</i>, 8(4), 235-252.</p> <p>Moliner, C., Martinez, T.V., Peiro, J.M., Ramos, J., & Cropanzano, R. (2005). Relationships Between Organizational Justice and Burnout at the Work-Unit Level. <i>International Journal of Stress Management</i>, 12, 99-116.</p>	<p>תמיכה חברתית כגורם הממתן השפעות לחץ: היבטים מבניים ותרבותיים</p>	<p>6.4</p>

	Drach-Zahavy, A. (2007). Workplace health friendliness: A test of a cross-level model. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> .		
צפייה בשיעור מס' 5 : התערבויות להפחתת לחץ הגשת הצהרת כוונות לפרוייקט סופי: נושא מטרות כלים	Chan, C. W., & Perry, L. (2012). Lifestyle health promotion interventions for the nursing workforce: a systematic review. <i>Journal of clinical nursing</i> , 21(15-16), 2247-2261. Drach-Zahavy, A. & Marzuq, N. (2013). The weekend matters: Exploring when and how nurses best recover from work stress. <i>Journal of Advanced Nursing</i> , 69(3), 578-589. Fritz, C. & Sonnentag, S. (2006). Recovery, well-Being, and performance-related outcomes: The role of workload and vacation experiences. <i>Journal of Applied Psychology</i> , 91, 936-945. Fritz, C. & Sonnentag, S. (2005). Recovery, health, and job performance: Effects of weekend experiences. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> , 10(3), 187-199.	התערבויות להפחתת שחיקה	27.4
הגשת תרגיל מס' 2 : ניתוח תרגיל אקים ובלוגים		פגישות אישיות- פרויקט סופי	4.5
צפייה בשיעור מס' 6 עבודה רגשית ראה הנחיות לתרגיל מס' 3	Diefendorff, J. M., Erickson, R. J., Grandey, A. A., & Dahling, J. J. (2011). Emotional display rules as work unit norms: A multilevel analysis of emotional labor among nurses. <i>Journal</i>	עבודה רגשית בשיעור תרגיל מס' 2 הבהרת מושגים עבודה שטחית עבודה עמוקה גמישות אמוציונאלית	11.5

	<p><i>of Occupational Health Psychology, 16(2), 170.</i></p> <p>Mann, S. (2005). A health-care model of emotional labour: An evaluation of the literature and development of a model. <i>Journal of Health Organization and Management, 19(4/5), 304-317.</i></p> <p>Mann, S., & Cowburn, J. (2005). Emotional labour and stress within mental health nursing. <i>Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing, 12(2), 154-162.</i></p>	Detached concern	
צפייה בשיעור מס' 8 : קונפליקט בית-עבודה	<p>Dierdorff, E. C. and Ellington, K. It's the Nature of the Work: Examining Behavior-Based Sources of Work-Family Conflict Across Occupations. <i>Journal of Applied psychology, 93(4), 883-892.</i></p> <p>Somech, A. & Drach-Zahavy, A. (2007). Coping with work-family conflict: The distinctive effect of gender-role ideology. <i>Journal of Occupational Health Psychology, 12(1), 1-19.</i></p>	8. קונפליקט בית עבודה	18.5
הגשת תרגיל מס' 3		שיעור פרונטאלי עבודה רגשית סרטונים הצגת עבודות	25.5
	סיכום נתוני הפרויקט האישי והצגתם במצגת	פגישות אישיות –	1.6
		סיכום הקורס ומצגות	8.6

נושאי הקורס, רשימת הקריאה, פעילות שבועית ולו"ז להגשת מטלות:

מטלה מס' 1: ניתוח תרגיל דוח המבקר על סמך תיאוריות להבנת לחץ

מטרת התרגיל הינה להרחיב את הבנת הסטודנט לגבי תיאוריות לחץ עדכניות.

יש לבחור שלוש תיאוריות להבנת לחץ תעסוקתי ולנתח באמצעותן את התרגיל והשתלשלות העניינים בכיתה. כיצד שופכות התיאוריות אור על השתלשלות העניינים כפי שהתבטאו בתרגיל.

היקף: כ-20 שורות לכל תיאוריה – סה"כ 60 שורות.

תאריך אחרון להגשת התרגיל: 30.2. ההגשה למייל anatdz@research.haifa.ac.il.

ההגשה הינה ביחידים.

מטלה מס' 2: ניתוח תרגיל אקים ובלוגים לאור היבטים מבניים ותרבותיים

מטרת התרגיל הינה להרחיב את הבנת הסטודנט לגבי הגורמים המבניים והתרבותיים הקשורים לבריאות העובד.

1. ניתוח התרגיל: כיצד גורמים מבניים ותרבותיים קשורים להצלחה בתרגיל? (עד 20 שורות)

2. כיצד גורמים מבניים ותרבותיים המאפיינים את מערכת הבריאות קשורים לבריאות הצוות הסייעודי (עד 20 שורות)

היקף: כ-40 שורות סה"כ.

תאריך אחרון להגשת התרגיל: 4.5. ההגשה למייל anatdz@research.haifa.ac.il.

ההגשה הינה ביחידים.

מתוך מטלות 1-2 יש לבחור מטלה אחת בלבד ולהגישה במועד

מטלה מס' 3 : סרטון קצר אודות עבודה רגשית - חובה

מטרת התרגיל הינה להרחיב את הבנת הסטודנט לגבי עבודה רגשית ומחירה עבור הצוות הסיעודי מחד והמטופלים מאידך.

על סמך חומר ההרצאות וחומר הקריאה אנא הכינו סרטון קצר המסביר בצורה ברורה

- מהן אסטרטגיות העבודה הרגשית : עבודה שטחית ועמוקה
- מהו detached concern וכיצד הוא שונה מעבודה שטחית ועמוקה
- כיצד עבודה שטחית ועמוקה קשורים לבריאות העובד ולאיכות הטיפול

תאריך אחרון להגשת התרגיל: הצגה בכיתה בתאריך 25.5

ההצגה הינה בקבוצות של 2-3 סטודנטים.

מטלה זו הינה חובה ללא בחירה

מטלה סופית: מצגת של חקירה של אספקט בריאותי

הנחיות להכנת המצגת

מטרה: מטרת המצגת הינה להציג את בפני הכיתה ממצאי חקירה הקשורים לבריאות הצוות הסייעודי במחלקה בה אתם מתנסים תוך כדי ניהול דיון סביב סוגיות העולות מהפרקטיקה.

שיקופית 1 שם המצגת והמציגים

שיקופית 2: תיאור קצר של המחלקה הנדונה ואתגרי הבריאות הקיימים בה. למה דווקא נבחר נושא זה

שיקופית 3-7 (לכל היותר עד 5 שיקופיות) - חומר תיאורטי הקשור לבעיית הבריאות המוצגת: הגדרה, מה ידוע בספרות, מהם הגורמים הקשורים לבעיית בריאות זו? מהם התוצאים?

שיקופית 8: מטרת החקירה

שיקופית 9: שיטת החקירה ותיאור קצר של כלי המחקר

שיקופיות 10 ואילך: ממצאי החקירה. יש להביא תיאור מפורט של ממצאי החקירה הכמותיים והאיכותניים

לגבי הממצאים האיכותניים- יש לבצע ניתוח תוכן ולהביא ציטוטים לתיאור התימות העולות

לגבי הממצאים הכמותיים: לתאר בטבלאות ובגרפים את הממצאים

מסקנות יישומיות: יש להביא מס' מסקנות יישומיות כיצד ניתן לשפר את בריאות הצוות הסייעודי.

משך המצגת- כ-25 דקות. העבודה תתבצע בקבוצות של 2-3 סטודנטים.

תהליך העבודה:

שלב א': על הסטודנטים לשלוח עד תאריך ה-27.4 הצהרת כוונות לפרוייקט הסופי הצהרת הכוונות בהיקף ש עד עמוד תכלול: מטרת העבודה, הראציונאל לבחירת הנושא, וכלים מוצעים

שלב ב' : דיון בקבוצות קטנות עם המרצה על הצהרת הכוונות וגיבוש העבודה 4.5

שלב ג' : עריכת החקירה וניתוח הנתונים

שלב ד' : דיון בקבוצות קטנות עם המרצה לגבי אופן הצגת הנתונים במצגת- תאריך 1.6

שלב ה' : הצגת המצגת בתאריך 8.6

הרשמה לקבוצות קטנות בתאריך 4.5

	1345-1415
	1415-1445
	1445-1515
	1515-1545
	1545-1615
	1615-1645
	1645-1715
	1715-1745

הרשמה לקבוצות קטנות לתאריך 1.6

	1345-1415
	1415-1445
	1445-1515
	1515-1545
	1545-1615
	1615-1645
	1645-1715
	1715-1745